

מסעי חכ"ג שיחה ב'

"בימי חכמים הראשונים, שכל העם היו עונים הללויה אחר כל דבר", שע"י הקריאה באופן זה נעשה אחדות בקריאת ההלל. ולכן "מאה ועשרים ושלוש פעמים שישראל עונין הללויה כנגד שנותיו של אהרן", דענינו של אהרן הוא שלום ואחדות.

על הפסוק (לג, לט) "ואהרן בן שלוש ועשרים ומאת שנה" איתא בירושלמי: "מאה ועשרים ושלוש פעמים שישראל עונין הללויה כנגד שנותיו של אהרן". וצריך להבין מהו השייכות בין אמירת הלל לשנותיו של אהרן?

ויובן בהקדים, שהרמב"ם מביא ענין זה בהלכות חנוכה, ומבאר את סדר אמירת הלל בימי חכמים הראשונים, שכל העם היו עונים הללויה אחר כל דבר, ואומר ש"זהו המנהג הראשון ובו ראוי לילך". זאת אומרת שאף שהטעם שתיקנו ענין זה הוא מפני שבימיהם היו הרבה שלא היו בקיאים בקריאת ההלל, מכל מקום ישנה מעלה בקריאת ההלל באופן הנ"ל, והוא מפני שאופן זה פועל אחדות בקריאת ההלל, שכולם קוראים הלל אחד, דב"שומע כעונה" ישנו חילוק בין הקורא לעונים, אך על ידי זה שכולם עונים הללויה הרי זה נחשב כאילו כולם קראו את אותו ההלל.

וזהו הקשר לאהרן שענינו אוהב שלום כו', וענין זה מודגש בתורה בקשר למנין שנות אהרן, ששם נאמר "ויבכו גו' כל בית ישראל" - מפני שהיה רודף שלום.

ויש לומר שזהו גם כן הטעם שהרמב"ם מביא את דיני ההלל בהלכות חנוכה ולא בהלכות תפילה, כי בסיום הלכות חנוכה מדובר על השלום - "כל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם".